

Sygn. akt I UK 572/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Beata Gudowska

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania K. R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 marca 2018 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 31 sierpnia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania
i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. wyrokiem z dnia 10 grudnia 2015 r. oddalił odwołanie wnioskodawczynie K. R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 2 grudnia 2013 r.,

przyznającej wnioskodawczyni emeryturę na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383; dalej jako ustawa emerytalna lub ustawa) od dnia 1 listopada 2013 r. i stwierdzającej, że podstawa obliczenia emerytury uległa pomniejszeniu o kwoty pobranych emerytur po uwzględnieniu kwoty wypłaconego wyrównania.

Sąd Okręgowy ustalił, że organ rentowy decyzją z dnia 23 stycznia 2006 r. przyznał wnioskodawczyni prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 1 grudnia 2005 r. W latach 2011 - 2012 wnioskodawczyni wносиła o zmianę stażu pracy i podstawę wymiaru świadczenia emerytalnego, a organ rentowy wydawał kolejne decyzje o przeliczeniu emerytury. Na skutek wniosku z dnia 8 listopada 2013 r., zaskarżoną w tej sprawie decyzją, organ rentowy na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej, począwszy od dnia 1 listopada 2013 r. przyznał wnioskodawczyni emeryturę w związku z ukończeniem przez nią w dniu 6 listopada 2009 r. powszechnego wieku emerytalnego. W decyzji tej wskazano, że podstawę obliczenia emerytury w kwocie 986.858,87 zł pomniejszono o kwoty wypłaconego wyrównania, tj. o 210.705,81 zł, zaś podstawa obliczenia emerytury ustalona na nowo podlega podzieleniu przez średnie dalsze trwanie życia służące do obliczenia emerytury w decyzji o przyznaniu emerytury, tj. przez 221,30 miesięcy. Wyliczona na dzień 1 lutego 2014 r. emerytura wyniosła 3.507,24 zł i została zawieszona, ponieważ była niższa od dotychczas wypłacanego wnioskodawczyni świadczenia przyznanego na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej.

Sąd Okręgowy podniósł, że stosownie do art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę na podstawie wymienionych w nim przepisów, m.in. art. 26b, 46, 50, 50a, 50e, 184 tej ustawy, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w jej art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Art. 25 ust. 1b dodany został z dniem 1 stycznia 2013 r. na mocy art. 1 pkt 6b ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 r., poz. 637, dalej jako nowelizacja z dnia 11 maja 2012 r.), a zatem obowiązywał już

w dacie nabycia przez wnioskodawczynię uprawnień emerytalnych. Wobec tego prawo nie zadziało wstecz i nie doszło do naruszenia art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Skoro wnioskodawczyni skorzystała z możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę to skonsumowała już część składek gromadzonych na jej koncie, a występując po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego o przeliczenie emerytury na nowych zasadach powinna liczyć się z tym, że podstawa wymiaru emerytury będzie niższa.

Wyrok ten w całości zaskarżyła apelacją wnioskodawczyni, zarzucając naruszenie art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 100 ust. 1 oraz art. 129 ustawy emerytalnej. W ocenie wnioskodawczyni w razie zmiany stanu prawnego między nabyciem prawa a złożeniem wniosku istotne znaczenie ma data powstania uprawnień do świadczenia.

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2016 r. zmienił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję w ten sposób, że ustalił wysokość emerytury wnioskodawczyni nie pomniejszając jej o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur po uwzględnieniu kwoty wypłaconego wyrównania oraz orzekł o kosztach procesu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, obowiązujący od dnia 1 stycznia 2013 r., nie miał zastosowania w sprawie, ponieważ wszedł w życie już po nabyciu przez wnioskodawczynię prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym. Podkreślono, że kwestią sporną było ustalenie czy wysokość emerytury wnioskodawczyni należało ustalić na podstawie stanu prawnego obowiązującego w dacie nabycia przez nią prawa do świadczenia (spełnienia przesłanek do emerytury), czy też obowiązującego w dacie złożenia wniosku o ustalenie prawa do emerytury i jej wypłatę. Wbrew stanowisku Sądu pierwszej instancji, datą spełnienia warunków do przyznania świadczenia nie jest data złożenia stosownego wniosku. Stosownie do art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia (ziszczania się) wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Wypłata świadczenia następuje według art. 129 ust. 1 tej ustawy, od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca,

w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Zgłoszenie wniosku nie jest warunkiem powstania prawa do świadczenia, gdyż decyduje jedynie o wypłacie świadczenia, do którego ubezpieczony nabył prawo. Natomiast, zgodnie z jednolitą linią orzecniczą Sądu Najwyższego nabycie prawa do świadczenia następuje z dniem spełniania wszystkich warunków wymaganych do nabycia prawa, a więc *ex lege* i co do zasady nie jest uzależnione ani od złożenia przez ubezpieczonego stosownego wniosku, ani od ustalenia (potwierdzenia) tego prawa decyzją organu rentowego, która ma charakter deklaratoryjny. Zmiany w przepisach ograniczające dotychczasowe uprawnienia, czy też wprowadzające dodatkowe warunki nabycia prawa do emerytury, nie mają wpływu na istnienie prawa nabytego (powstałego) przed tymi zmianami, niezależnie od tego, kiedy został złożony wniosek o świadczenie. Pogląd ten akceptuje też Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu postanowienia z dnia 3 listopada 2015 r., P 11/14 (Dz.U. z 2015 r., poz. 1917). Sąd Apelacyjny wskazał, że wnioskodawczyni prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym nabyła w dniu 6 listopada 2009 r., kiedy spełniła warunki wymagane do nabycia tego prawa (art. 100 ust. 1 ustawy). Wobec tego ustalenie prawa do emerytury oraz jego wysokości powinno nastąpić na podstawie stanu prawnego obowiązującego w tej właśnie dacie. Bez znaczenia jest przy tym, że wniosek o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym wnioskodawczyni złożyła dopiero w dniu 8 listopada 2013 r. Data złożenia wniosku ma znaczenie jedynie dla ustalenia daty, od której następuje wypłata świadczenia. A zatem, mimo że wnioskodawczyni prawo do emerytury nabyła w dniu 6 listopada 2009 r., to jej wypłata mogą nastąpić nie wcześniej niż od miesiąca zgłoszenia stosownego wniosku. W tej sytuacji zmiana stanu prawnego z dniem 1 stycznia 2013 r. pozostaje bez wpływu na uprawnienia emerytalne powstałe z mocy prawa przed dokonaniem tych zmian. Oznacza to, że należna wnioskodawczyni emerytura nie może być pomniejszona o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranej emerytury wcześniejszej po uwzględnieniu kwoty wypłaconego wyrównania.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniosł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., zaskarżając wyrok w całości. Skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku i orzeczenia co do istoty sprawy przez oddalenie apelacji oraz zasądzenia od wnioskodawczyni na jego rzecz kosztów zastępstwa

procesowego przed Sądem Najwyższym, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Skargę kasacyjną oparto na podstawie naruszenia prawa materialnego - art. 25 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej przez ich niewłaściwą wykładnię i uznanie, że art. 25 ust. 1b nie znajduje zastosowania do osób, które pobierały wcześniejszą emeryturę, ukończyły powszechny wiek emerytalny przed dniem 1 stycznia 2013 r., a wniosek o emeryturę z art. 24 tej ustawy złożyły po dniu 31 grudnia 2012 r., a w konsekwencji ustalenie wysokości emerytury wnioskodawczyni bez pomniejszenia jej podstawy o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, po uwzględnieniu kwoty wypłaconego wyrównania.

Skarżący podkreślił, że uzasadnienie projektu nowelizacji z dnia 11 maja 2012 r. wskazuje na intencję zapobieżenia praktykom występowania o „kolejną” emeryturę z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego przez osoby, którym ustalono prawo do emerytury wcześniejszej. Ochrona praw nabytych nie ma charakteru absolutnego. Możliwe są od niej odstępstwa, z uwzględnieniem całokształtu okoliczności i tego, czy odstępstwa dotyczą przesłanek nabycia prawa, czy też zasad wypłaty. Specyfika konstrukcji emerytur uzyskiwanych w wieku wcześniejszym niż powszechny opiera się na założeniu, że ubezpieczony dwukrotnie osiąga wiek emerytalny i może przejść z „emerytury” na „emeryturę”. Instytucja potrącenia, o której mowa w art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej służy osiągnięciu równowagi między interesem prywatnym emeryta a interesem publicznym, uwzględnia bowiem konsumpcję składek przez osobę pobierającą wcześniejszą emeryturę. Jeśli w ten sposób ustalona wysokość świadczenia jest niższa od wysokości emerytury wcześniejszej ubezpieczonemu wypłaca się dotychczasowe świadczenie (art. 95 ust. 1), nadto wysokość emerytury wcześniejszej wzrasta, jeśli beneficjent kontynuuje ubezpieczenie (art. 108 - 113). Zdaniem skarżącego, odstąpienie od potrącenia rodziłoby swoisty paradoks - im później ubezpieczony złożyłby wniosek o emeryturę w wieku powszechnym, tym wyższą otrzymałby emeryturę, innymi słowy - im dłużej konsumowałby wcześniej składki, tym większy byłby wymiar świadczenia z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Tym samym, sześciomiesięczne *vacatio legis* (nowelizacja z dnia 11 maja 2012 r. została ogłoszona w dniu 6 czerwca 2012 r., a weszła w życie

z dniem 1 stycznia 2013 r.) wystarczało do zapoznania się z nowymi rozwiązaniami prawnymi i do złożenia wniosku o przyznanie emerytury w wieku powszechnym. Ustawodawca umożliwił więc wszystkim, którzy mieli ustalone prawo do emerytury w niższym wieku, a nadto spełnili przesłanki nabycia prawa do emerytury w wieku powszechnym przed dniem 1 stycznia 2013 r., podjęcie decyzji o pozostaniu w dotychczasowym, korzystniejszym reżimie ustalania podstawy obliczania świadczenia w wieku powszechnym. Uzasadnia to odstępstwo od zasady ochrony praw nabytych w zakresie wyliczenia wysokości emerytury.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest uzasadniona. Stosownie do art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej i jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, jeżeli tak jak w rozpoznawanej sprawie skarga nie zawiera zarzutu naruszenia przepisów postępowania. Z ustaleń tych wynika, że wnioskodawczyni, jako osoba urodzona w dniu 6 listopada 1949 r., decyzją organu rentowego z dnia 23 stycznia 2006 r. nabyła prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 1 grudnia 2005 r., a o świadczenie emerytalne w wieku powszechnym wystąpiła w dniu 8 listopada 2013 r., a zatem po dniu wejścia w życie art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, zgodnie z którym jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę na podstawie wymienionych w nim przepisów, m.in. art. 26b, 46, 50, 50a, 50e, 184 tej ustawy, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w jej art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Wobec tego rację mają Sądy obydwu instancji, że istotą sporu jest jedynie ustalenie, czy w odniesieniu do wnioskodawczyni zastosowanie znajdą przepisy dotyczące ustalania wysokości tego świadczenia obowiązujące w momencie złożenia przez nią wniosku o przyznanie świadczenia emerytalnego w związku z ukończeniem powszechnego wieku emerytalnego i ustalenie emerytury (zgodnie z którymi podstawę obliczenia pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot już pobranych emerytur), czy też - z uwagi na zasady konstytucyjne i wynikającą z nich zasadę ochrony emerytalnych praw nabytych - należy zastosować przepisy

wcześniejsze, obowiązujące w momencie nabycia prawa do emerytury i dla wnioskodawczyni korzystniejsze. Zgodnie z art. 100 ustawy emerytalnej, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do jego nabycia. Nabycie prawa nie przesądza jednak o możliwości jego realizacji, gdyż zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, świadczenia wypłaca się, poczynając od dnia powstania do nich prawa, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Tym samym decydujące w sprawie jest udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy prawidłowo przyjął Sąd Apelacyjny, że nowa regulacja dotycząca ustalenia wysokości emerytury wnioskodawczyni może być rozumiana jako naruszenie prawa nabytego.

W tej kwestii Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 października 2017 r., III UZP 6/17 (OSNP 2018 nr 3, poz. 34), a skład orzekający stanowisko to aprobeuje, przyjął, że „do naruszenia prawa nabytego przez nowe prawo o skutku retrospektywnym, doszłoby wówczas, gdyby takie prawo formułowało np. nowe, dodatkowe przesłanki nabycia prawa do emerytury lub też modyfikowało istniejące, np. wprowadzając wymaganie wyższego wieku lub dłuższego stażu. Stwierdzenie naruszenia prawa nabytego nie jest jednak oczywiste w odniesieniu do modyfikacji metody ustalania wysokości świadczeń. Czym innym jest bowiem prawo do emerytury nabyte na mocy art. 100 ustawy emerytalnej, czym innym zaś prawo do określonej wysokości świadczenia, o którym mowa może być dopiero wówczas, gdy wysokość ta zostanie ustalona decyzją organu rentowego. Deklaratoryjny charakter decyzji organu i zasada ustawowej gwarancji nie stoją na przeszkodzie temu rozumowaniu. Zasada ustawowej gwarancji oznacza bowiem, że parametry i sposób ustalania wysokości świadczenia uregulowane są ustawowo (mogą zatem podlegać zmianom), a organ rentowy jest związany przepisami ustawy i nie może z ich pominięciem ustalić wysokości świadczenia. Oznacza to, że ochronie konstytucyjnej podlega nabyte niezrealizowane prawo do emerytury (obejmujące warunki nabycia tego prawa: wiek, staż itp.) od momentu jego nabycia z mocy prawa, natomiast prawo do emerytury w określonej wysokości powstaje dopiero w momencie ustalenia tej wysokości w związku ze złożeniem przez osobę uprawnioną stosownego wniosku (prawo nabyte realizowane). Do

ureczywistnienia i konkretyzacji prawa i/lub wysokości emerytury wymagany jest wniosek zainteresowanego, o którym mowa w art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej, niezbędny do ustalenia prawa do świadczeń określonych w ustawie. Świadczenia te wypłaca się bowiem, poczynając od dnia powstania prawa do wnioskowanego świadczenia, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu (art. 129 ust. 1 ustawy). Taki stan rzeczy oznacza, że wprawdzie prawo do emerytury powstaje z mocy prawa z dniem spełnienia wszystkich przesłanek wymaganych do jego nabycia, ale niezbędne jest także potwierdzenie tego prawa w celu uruchomienia wypłaty ustalonego świadczenia w określonej wysokości, które wymaga złożenia stosownego wniosku i jego rozpoznania w stanie prawnym adekwatnym dla jego oceny. Dopiero rozpoczęcie wypłaty świadczeń wywołuje problem konieczności ochrony ich ekonomicznej wartości. Inaczej rzecz ujmując, bez złożenia wymaganego wniosku o ustalenie, to jest potwierdzenie przesłanek nabycia prawa do emerytury, nie zostanie ono ureczywistnione jako świadczenie przysługujące w określonej wysokości od konkretnie oznaczonego miesiąca. Oznacza to, że wniosek emerytalny, o którym mowa w art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej, stanowi warunek *sine qua non* dopełnienia, ureczywistnienia i konkretyzacji emerytury przysługującej z mocy prawa. Rozpoznanie wniosku o ustalenie prawa do emerytury wymaga potwierdzenia tego prawa oraz jego wysokości według stanu prawnego obowiązującego, to jest aktualnego w dacie złożenia wniosku, o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej. Inaczej rzecz ujmując, prawem nabytym jest prawo do emerytury po spełnieniu warunków ustawowych (art. 100 ustawy emerytalnej), a nie prawo do emerytury w określonej wysokości, która może być wyliczona dopiero wówczas, gdy ubezpieczony złoży wniosek o wypłatę tego świadczenia”.

Zwrócić należy także uwagę, że w wyroku z dnia 12 września 2017 r., II UK 381/16 (LEX nr 2376896), Sąd Najwyższy uwypuklił, że „dodanie art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej wynikało z potrzeby usunięcia istotnych kontrowersji w praktyce zasad obliczania wysokości emerytury ustalonej na podstawie art. 24 i nast. ustawy emerytalnej przez emerytów, którzy wcześniej pobierali już świadczenia emerytalne. Oznacza to, że skorzystanie z przywileju przejścia i pobrania wcześniejszych emerytur na podstawie przepisów szczególnych dotyczących

emerytur dla niektórych ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r. a przed 1 stycznia 1969 r., o których mowa w rozdziale 3 Działu I ustawy emerytalnej, albo na podstawie art. 8 Karty Nauczyciela, uzasadnia i proporcjonalnie usprawiedliwia pomniejszenie podstawy wymiaru emerytury ustalonej na podstawie art. 24 ust. 1 i nast. ustawy emerytalnej o sumy poprzednio pobranych wcześniejszych emerytur, przy zastosowaniu mechanizmu ustalania wysokości świadczeń emerytalnych w zależności od proporcjonalnego prognozowanego 'średniego trwania życia' osoby uprawnionej, ponieważ osobom uprawnionym do takich samych rodzajowo świadczeń powinna przysługiwać emerytura ustalana według takich samych (równych) zasad obliczania jej wysokości bez względu na datę złożenia wniosku emerytalnego. Każdy mechanizm ustalania wysokości świadczeń emerytalnych ma określone uwarunkowania majątkowe, które gwarantują prawem określoną wysokość ustalanych emerytur w prognozowanych długoterminowych okresach ich pobierania, przede wszystkim ze względu na zgromadzony kapitał składkowy, który pomniejszają wcześniej wypłacone kwoty pobranych długoterminowych świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Taki stan rzeczy usprawiedliwia ustawowe modyfikowanie wysokości emerytur ze względu na wcześniejsze pobranie i spożytkowanie tych samych rodzajowo, choć wcześniejszych świadczeń emerytalnych, które uszczupliły zgromadzony indywidualny kapitał emerytalny oraz fundusz ubezpieczeń społecznych, z którego emerytury są wypłacane. Co do zasady, wybór potencjalnie korzystniejszego sposobu wyliczania wysokości tego samego rodzajowo świadczenia emerytalnego wymaga wyraźnego oparcia ponownego ustalania prawa i wysokości świadczenia w konkretnych przepisach prawa pozytywnego (art. 108 - 113 ustawy emerytalnej)".

Podsumowując powyższe rozważania, podzielić należy argumentację skargi kasacyjnej, że skoro wnioskodawczyni wystąpiła o ustalenie emerytury na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy emerytalnej po dodaniu art. 25 ust. 1b tej ustawy, to przy ustalaniu podstawy wymiaru tej „nowej” emerytury oraz jej wysokości należało stosować określoną wyraźnie w tym przepisie zasadę usprawiedliwionego pomniejszenia podstawy wymiaru ustalonej emerytury o sumy wcześniej pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Skorzystanie z przywileju nabycia

i pobrania wcześniejszych emerytur na podstawie przepisów szczególnych dotyczących emerytur dla niektórych ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r. a przed 1 stycznia 1969 r., o których mowa w rozdziale 3 Działu I ustawy emerytalnej, albo na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela, prowadzi do usprawiedliwionego pomniejszenia podstawy wymiaru „nowej” emerytury przysługującej z art. 24 w związku z art. 26 ustawy emerytalnej o sumy kwot pobranych wcześniejszych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne (art. 25 ust. 1b tej ustawy; por także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2016 r., II UK 78/15, OSNP 2017 nr 11, poz. 151).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. orzekł jak w sentencji.

r.g.